

Brusel 20. května 2025
(OR. en)

8690/25

MOG 42
YEMEN 2
CFSP/PESC 666
COPS 197

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	20. května 2025
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Závěry Rady o Jemenu

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o Jemenu ve znění přijatém Radou pro zahraniční věci na zasedání dne 20. května 2025.

ZÁVĚRY RADY O JEMENU

1. Připomínajíc předchozí závěry Rady o Jemenu z prosince 2022 a svůj závazek podporovat jemenský lid, EU vyjadřuje hluboké znepokojení nad závažným zhoršením bezpečnosti v Jemenu a vyzývá všechny strany, aby dodržovaly své závazky podle mezinárodního práva včetně mezinárodního humanitárního práva. EU důrazně odsuzuje hrozby a nerozlišující útoky ze strany Hútiů, které jsou namířeny proti mezinárodní námořní dopravě v Rudém moři a Adenském zálivu a proti Izraeli. Tyto útoky přímo ohrožují mír a stabilitu v regionu, světový obchod a svobodu plavby jako globální veřejný statek a zhoršují již tak zoufalou humanitární situaci v Jemenu. Po desetiletí konfliktu v Jemenu se příměří zprostředkované OSN zdá být křehčí než kdykoli dříve a riziko další eskalace v zemi i v celém regionu zůstává vysoké. V souvislosti s útoky Hútiů bylo mírové úsilí pod vedením OSN pozastaveno, v Jemenu i v okolním regionu je na vzestupu šíření zbraní a vzrostly teroristické hrozby, přičemž se nadále znepokojivě zhoršuje humanitární situace v zemi a stále dochází k závažnému porušování a zneužívání lidských práv. V této kritické fázi je třeba zabránit návratu k otevřené válce, která by byla katastrofální nejen pro jemenské obyvatelstvo, ale mohla by také mít negativní vedlejší účinky na širší region a na námořní bezpečnost a svobodu plavby v Rudém moři. Situace v Jemenu je zároveň hluboce ovlivněna regionální dynamikou.
2. Vzhledem k tomuto znepokojivému vývoji a k rostoucímu riziku opětovného vznícení domácích bojů EU vyzývá k obnovení dynamiky mírového úsilí v Jemenu. EU znovu opakuje, že důrazně podporuje zprostředkovatelské úsilí OSN i regionální iniciativy zaměřené na udržitelné příměří v Jemenu, ukončení útoků v Rudém moři i útoků na Izrael a návrat stran ke smysluplným jednáním v zájmu dosažení inkluzivního politického řešení, které by obsáhlo politický, hospodářský i bezpečnostní rozměr konfliktu. Mír a stabilita v Jemenu jsou zásadní rovněž pro bezpečnost oblasti Perského zálivu a Rudého moře, a proto má i nadále klíčový význam regionální angažovanost. EU je odhodlána prosazovat jednotu, svrchovanost, nezávislost a územní celistvost Jemenu a bude nadále diplomatickými prostředky a usnadňováním a financováním iniciativ v rámci oficiální i neoficiální diplomacie důrazně podporovat zvláštního vyslance OSN pro Jemen a jeho tým. EU oceňuje pokračující úsilí regionálních aktérů o vytvoření podmínek pro politické urovnání a trvalý mír v zemi. EU je

ochotna posílit svou přímou angažovanost při usnadňování návratu jednotlivých stran k dialogu s cílem dosáhnout inkluzivního politického řešení.

3. EU bere na vědomí, že jemenská vláda je připravena se angažovat, aby převzala odpovědnost a vedení. EU bude i nadále podporovat jemenskou vládu a Prezidentskou radu v jejich úsilí o dosažení pokroku v reformách a řádné správě věcí veřejných, zejména prostřednictvím vládního komplexního plánu reforem, přičemž zdůrazňuje zásadní význam jednoty a pokračující přítomnosti v dočasném hlavním městě Adenu. EU bude rovněž nadále podporovat Komisi pro konzultace a usmíření, která je hlavní platformou pro institucionální dialog politických stran v Jemenu. EU naléhavě vyzývá jemenskou vládu a Prezidentskou radu, aby posílily vnitřní jednotu a zlepšily poskytování základních služeb jemenskému lidu a uplatňování jeho práv, což má zásadní význam pro politickou a hospodářskou stabilitu Jemenu. EU je rovněž připravena zvýšit úsilí na podporu jemenské občanské společnosti.
4. V širším kontextu připomíná EU pozitivní hlasování Jemenu na Valném shromáždění OSN, při němž odsoudil agresi Ruska vůči Ukrajině, a vyzývá Jemen, aby i nadále podporoval územní celistvost Ukrajiny, ochranu mezinárodního pořádku založeného na pravidlech a dosažení komplexního, spravedlivého a trvalého míru na Ukrajině v souladu se zásadami Charty OSN.
5. EU je vážně znepokojena zhoršováním hospodářské situace v Jemenu, která se vyznačuje vysokou inflací, neustálým znehodnocováním měny a alarmující bankovní krizí. EU je připravena podpořit jemenskou vládu při rozvoji jednotné, inkluzivní, udržitelné a hospodářsky řádné správy a řízení s cílem bojovat proti korupci, posílit vyvozování odpovědnosti, zlepšit výběr příjmů, urychlit znovusjednocení bankovního systému a zmírnit humanitární rizika. Za tímto účelem EU vyzývá mezinárodní společenství, zejména agentury OSN, mezinárodní finanční instituce a dárce, aby koordinovalo svou angažovanost na místě s cílem zabránit dalšímu zhoršování situace a riziku zhroucení jemenských institucí.
6. V této souvislosti bude EU i nadále podporovat řádnou správu věcí veřejných ze strany jemenské vlády. EU podporuje sjednocení a funkčnost vládního bezpečnostního sektoru, zejména pokud jde o reformu sektoru civilní bezpečnosti a budování kapacit. V tomto ohledu EU již zvýšila svou podporu určenou jemenské pobřežní stráž a je připravena se společně s mezinárodními partnery podílet na dalším úsilí o posílení schopnosti pobřežní stráže hlídkovat na moři a zajistit svobodu plavby.

7. EU je hluboce znepokojena neustálým zhoršováním humanitární situace v Jemenu, kde 19,5 milionu lidí (60 % obyvatelstva) potřebuje humanitární pomoc a ochranu, přičemž u žen a dívek je větší pravděpodobnost, že na ně budou odkázány. Nejméně 9,6 milionu lidí naléhavě potřebuje životně důležitou pomoc, 17,1 milionu lidí čelí akutnímu nedostatku potravin, více než 4,8 milionu lidí je vnitřně vysídlenými osobami, 6 milionů žen a dívek čelí vyššímu riziku zneužívání a vykořisťování a 2,3 milionu dětí trpí akutní podvýživou; v Jemenu se vyskytuje 35 % celosvětových případů cholery. Probíhající vojenská eskalace, stále více se zhoršující operační prostředí a pokračující zásahy do nestranné humanitární pomoci v celém Jemenu, včetně svévolného zadržování ze strany Hútiů, poškozují mezinárodní úsilí o pomoc jemenskému lidu; kromě toho dochází také k bezprecedentnímu omezení mezinárodního financování. EU a její členské státy důrazně odsuzují pokračující svévolné zadržování místních zaměstnanců agentur OSN, nevládních organizací a diplomatických misí ze strany Hútiů a znovu naléhavě vyzývají k jejich okamžitému a bezpodmínečnému propuštění. EU a její členské státy jsou v Jemenu i nadále významným humanitárním aktérem, přičemž od vypuknutí konfliktu v roce 2015 poskytla EU celkovou pomoc ve výši více než 1,6 miliardy eur. Vzhledem k poklesu financování mezinárodní pomoci Jemenu a stále složitějšímu operačnímu prostředí vyzývá EU ke zvýšení humanitární pomoci a žádá všechny strany, aby zajistily, že bude umožněn plný a neomezený přístup humanitární pomoci v souladu s mezinárodním humanitárním právem a humanitárními zásadami a že vazby mezi humanitární a rozvojovou oblastí povedou k revizi a podpoře mnohostranného rámce reakce a budou posilovat podporu humanitární činnosti vedené na místní úrovni. Akutním problémem je nedostatek potravin: odhaduje se, že bez odpovídající podpory se bude s nedostatkem potravin na kritické úrovni potýkat dalších 6 milionů lidí. EU podporuje tolik potřebné rozhodnutí OSN považovat za prioritní humanitární programy na záchranu životů v nejvíce postižených oblastech a vyzývá dárce, aby pokračovali ve společné a zásadové angažovanosti, chránili humanitární prostor a odvrátili humanitární katastrofu.

8. EU a její členské státy jsou v rámci přístupu „Tým Evropa“ odhodlány nadále poskytovat Jemenu rozvojovou pomoc tam, kde je to možné, s cílem zlepšit životní podmínky jemenského obyvatelstva prostřednictvím investic do hospodářské obnovy a reforem, vytváření pracovních míst a posílení odolnosti státu a společnosti, mimo jiné v oblastech, jako je zabezpečení potravin, zemědělství, elektřina a voda a sanitární a hygienické služby. EU bude pokračovat v práci na zlepšení přístupu jemenského obyvatelstva k základním službám, přičemž zvláštní pozornost bude věnována ženám a mládeži.
9. EU se bude i nadále důrazně zasazovat o účinnou ochranu lidských práv a dodržování mezinárodního humanitárního práva v celém Jemenu, mimo jiné prostřednictvím pokračujícího nezávislého a nestranného monitorování a dokumentace závažného porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva. EU je znepokojena pokračujícím potlačováním občanské společnosti a práv žen v Jemenu, zejména ze strany Hútiů. EU je i nadále hluboce znepokojena dopadem konfliktu na civilní obyvatelstvo a odsuzuje vysoký počet civilních obětí, útoky na civilní infrastrukturu, včetně útoků souvisejících s nerozlišujícími účinky náslapných min a výbušných zbytků války. EU rovněž naléhavě vyzývá zúčastněné strany, aby zajistily, že děti nebudou najímány do ozbrojených sil, nebudou se účastnit nepřátelských akcí a budou chráněny před následky nepřátelských akcí. Zásadně důležitou součástí mírového procesu je vyvození odpovědnosti a spravedlnost v přechodném období; jemenská vláda i Hútiové by se měli zapojit do dalšího propouštění vězňů.
10. EU odsuzuje šíření zbraní, z něhož mají prospěch Hútiové a další ozbrojené nestátní skupiny, včetně označených teroristických organizací, jako jsou aš-Šabáb a al-Káida na Arabském poloostrově (AQAP), což je v rozporu s mezinárodním právem, jakož i dramatický nárůst nedovoleného obchodování se zbraněmi v celém Jemenu a v oblasti Rudého moře a Afrického rohu, neboť ohrožuje regionální stabilitu. EU je i nadále znepokojena údajnými vazbami mezi Húti a skupinou aš-Šabáb, jimž napomáhají sítě organizované trestné činnosti působící v regionu. EU připomíná povinnost všech států dodržovat zbrojní embargo podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2216 (2015) a vyzývá třetí strany, a zejména Írán, aby přestaly Hútie podporovat a dodávat jim zbraně a přispěly ke zmírnění napětí. EU bude i nadále podporovat mechanismus OSN pro ověřování a inspekce (UNVIM) a současně vyzývat k posílení jeho mandátu s cílem posílit jeho úlohu a účinnost při prosazování rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2216 (2015) o zbrojním embargu OSN. EU si ponechá možnost bojovat proti destruktivnímu

chování Hútiů a proti dodávkám zbraní a souvisejícího materiálu Hútiům, mimo jiné použitím dalších omezujících opatření.

11. EU zachová a posílí svou výraznou angažovanost v Rudém moři prostřednictvím obranné námořní operace EUNAVFOR ASPIDES, která byla zahájena v únoru 2024 a nadále poskytuje ochranu proplouvajícím obchodním plavidlům, a kromě toho posílí svůj příspěvek k informovanosti o námořní bezpečnosti, přičemž bude usilovat o součinnost s operací EUNAVFOR ATALANTA. EU je stále odhodlána podporovat veškeré úsilí, které je v souladu s mezinárodním právem, s cílem zajistit svobodu plavby v Rudém moři, chránit klíčové námořní trasy a pomoci obnovit pravidelné obchodní toky přes Suezský průplav, který zajišťuje propojení se Středozemním mořem, a vyzývá všechny země v regionu, aby se k tomuto úsilí připojily. EU oceňuje mimořádné výsledky operace ASPIDES, která během prvního roku svého mandátu doprovodila více než 440 lodí a odvrátila závažnou ekologickou katastrofu v Rudém moři a pobřežních státech a další narušení námořních tras v regionu. EU vyzývá k zastavení praxe nerozlišujícího a svévolného zadržování obchodních plavidel a jejich posádek ze strany Hútiů, k zachování bezpečnosti námořníků a k zastavení veškerých akcí, které brání mezinárodnímu obchodu a regionální bezpečnosti.
12. EU zdůrazňuje význam úzké koordinace a spolupráce s mezinárodními partnery, jejichž účelem je zajistit námořní bezpečnost v Rudém moři, podpořit širší regionální spolupráci a řešit příčiny nedostatečné námořní bezpečnosti, mimo jiné prostřednictvím úsilí příslušných zvláštních zástupců EU. V této souvislosti EU posílí spolupráci s regionálními partnery, pobřežními státy i podobně smýšlejícími partnery.